

Vážený pane prezidente, vážený pane ministře, vážená paní generálko, páni generálové, vážené velitelky a velitelé, vojáci a vojačky Armády České republiky, dámy a pánové.

Dovolte mi zahájit svůj projev vzpomínkou na čtyři vojáky, kteří v letošním roce padli při plnění svých povinností na zahraniční misi v Afghánistánu. Po více než čtyřech letech máme opět padlé. A vedle lítosti a sounáležitosti s pozůstalými bychom měli cítit i hrdost nad hrdinstvím těch, kteří položili životy za svobodu nás všech. Je nepřijatelné, aby z úst některých bývalých vysokých představitelů státu vycházela poráženecká slova vyzívající ke stažení našich vojáků ze zahraničních misí. Věřím, že jsem s vámi za jedno, když prohlásím, že my Češi svoje spojence neopouštíme a z boje neutíkáme. Tím nechci říct, že bychom na alianční úrovni mezi nejvyššími představiteli neměli diskutovat o budoucí podobě působení armád NATO v Afghánistánu, kde se bohužel v poslední době bezpečnostní situace výrazně zhoršila.

V letošním roce jsme si připomněli řadu kulatých výročí klíčových okamžiků našeho státu. Po deseti letech se opět konala slavnostní vojenská předhlídka tentokrát ke sto letům od založení československé republiky. Přehlídky jsem se zúčastnil spolu s početnými delegacemi ze spojeneckých zemí a všem, kdo se na ní podíleli, děkuji za vynikající reprezentaci ozbrojených sil a České republiky. Právě toto výročí je podle mého názoru pro naši armádu velmi důležité, neboť československá armáda vznikla dříve než stát. A jak opakovaně prohlásil Tomáš Garrigue Masaryk, bez legií by nevznikla republika.

Uvědomme si, že zejména bojová činnost legionářů na Sibiři v rozhodujícím okamžiku války, kdy se podařilo zastavit repatriaci přibližně půl milionu německých a rakousko-uherských zajatců, měla zásadní vliv na výsledek války a přesvědčila spojenecké mocnosti o oprávněnosti vzniku samostatného československého státu. Toto výročí svým významem přesahuje hranice České republiky, což demonstrovaly i říjnové návštěvy francouzského prezidenta, německé kancléřky, amerického ministra obrany a samozřejmě slovenského prezidenta a premiéra.

Neměli bychom zapomínat ani na ta další osmičková výročí, ačkoliv jsou pro nás spíše smutná. V roce 1938 stála na hranicích milionová československá armáda, patrně nejlepší, co jsme kdy měli, která byla připravena bránit náš stát proti přesile. Nicméně zrada spojenců jí to neumožnila. V srpnu 1968 bylo armádě opět zakázáno bránit svoji zem proti cizím okupantům. Je na vás velitelích, abyste svým vojákům předávali bojové tradice naší armády, aby cítili hrdost na to, že jsou čeští vojáci potomci a následovníci legionářů a bojovníků druhého odboje.

12. března 2019 si budeme připomínat dvacet let od vstupu České republiky do NATO. Právě vzhledem k historickým zkušenostem 20. století považuji za klíčové pro bezpečnost naší země, aby spojení v rámci Severoatlantické aliance bylo co nejpevnější a Česká republika pro ostatní spolehlivým a přínosným partnerem.

Již v roce 2014 jsme se v Summitu NATO ve Walesu zavázali do roku 2024 odvádět na obranu 2 procenta HDP. Když se podíváme na náš rozpočet na obranu v roce 2014, který byl 41 miliard, kdy nastupovala bývalá koaliční vláda, ve které jsem byl ministrem financí, a rozpočet na rok 2019, který je 66 miliard, tak je to nárůst 62,5 procenta. To jsem se snažil i druhý den zasedání NATO vysvětlit americkému prezidentovi Trumpovi. Když si vezmeme Estonsko, které má už dvě procenta, ale jeho rozpočet je 500 milionů dolarů, nebo Belgie, která má 0,9 procenta a rozpočet je 4,5 miliardy dolarů, a my budeme na třech miliardách dolarů, ale stále je to jenom 1,14 procent. Když se v roce 2024 dostaneme na 2 procenta, tak to bude nárůst oproti roku 2014 o 150 procent.

Důležitou součástí našeho aliančního závazku je účast českých vojáků v aliančních operacích. I proto zvyšujeme účast našich vojáků v zahraničních misích. Zatímco v roce 2017 jsme měli v Afghánistánu 400 vojáků, v letošním roce je to 850 vojáků, což představuje zvýšení o více než sto procent. Navíc

Sněmovna v červnu schválila mandát až do výše 1100 vojáků a nejde jen o Afghánistán, taky máme vojáky v Iráku, Mali, účastníme se projektu alianční předsunutí přítomnosti v Lotyšsku a v Litvě.

I s ohlednutím na minulých sto let je dobré si uvědomit, že největší bitvy vybojovala československá armáda ne na vlastním území, ale v zahraničí jako součást široké koalice. Přesto ale nesmíme a nemůžeme rezignovat na obranu územní integrity našeho státu. Pro schopnost ozbrojených sil ubránit vlastní území je nutné udržet vševojskový charakter armády.

Jsme rád, že minulé i současné velení armády tuto potřebu ve svých koncepčních dokumentech reflektuje a já mohu slíbit, že za funkční období této vlády nedojde k narušení žádného druhu vojska. Naopak. Je potřeba urychlit modernizaci technicky a morálně zastaralé výzbroje, jako jsou například obrněné pásové transportéry, dělostřelecké systémy nebo víceúčelové vrtulníky. Je ale třeba, aby se prostředky na pořízování nových zbraňových systémů vynakládaly hospodárně a neopakovaly se chyby z minulosti. Při zadávání armádních zakázek je dnes více než kdy jindy potřeba zohlednit naše strategické partnery a zároveň podporovat rozvoj domácího zbrojního průmyslu. Nezpochybňuji, že to můžeme dělat na mezinárodní úrovni a že můžeme dosáhnout na skvělé ceny, jak se například povedlo na Slovensku při nákupu vrtulníků a stíhaček.

V rámci Evropské unie nyní aktivně diskutujeme o evropské dimenzi obranné spolupráce. V poslední době jsem toto téma probíral s německou kancléřkou Merkelovou, francouzským prezidentem Macronem i slovenským premiérem Pellegrinim. Hlásíme se k záměru zesílené spolupráce se zeměmi Evropské unie v oblasti obrany a zapojíme se do posílené strukturované spolupráce v obraně PESCO. Budeme akcentovat především urgentní potřebu účinnější ochrany hranic Schengenského prostoru nutno z reformy bojových uskupení Evropské unie směrem k větší nasaditelnosti a podpoříme zapojení českého obranného průmyslu do projektů spolufinancovaných z Evropské obranného fondu.

Otázkou zůstává, jestli bychom neměli bránit kontinent i mimo vlastní území Evropy. Samozřejmě, my teď potřebujeme uzavřít strategické partnerství se severoafrickými zeměmi a domluvit se s nimi podobným způsobem jako jsme se domluvili ohledně ilegální migrace s Tureckem. Toto je velice důležité. Myslím, že i když jsme malá země, tak můžeme být aktivní a my jsme aktivní.

Sám se v tom angažuji. V minulém týdnu jsem se zúčastnil Mírového fóra v Paříži ke sto letům ukončení první světové války, kam dorazilo 136 státníků z celého světa. Následně jsem odletěl do Itálie, kde proběhla konference o Líbyi. To jsou věci, kde budeme aktivně vystupovat, protože i když na prvním místě je důležitá bezpečnost našich lidí, musíme se aktivně starat i o bezpečnost Evropy.

Vážené velitelky a velitelé, Česká republika je šestá nejbezpečnější země a sedmá neklidnější země na světě. To je obrovská hodnota. Abychom si i nadále udrželi vysokou pozici, musíme být i nadále aktivní a bojovat hlavně proti terorismu, hybridním hrozbám a nadále posilovat naši obranyschopnost a vnitřní bezpečnost.

Náčelníkovi Generálního štábu panu armádnímu generálovi Opatovi přeji, aby se mu v nové funkci dařilo stejně tak, jako v průběhu jeho skvělé kariéry a navázal tak na dobrou práci pana generála Bečváře. Vám ostatním děkuji za skvělé výsledky v roce 2018 a přeji vám mnoho sil při plnění služebních úkolů v roce nadcházejícím.